

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishtvu:
za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

SLOVENEK

Inserati:

Enostop. petilvrsta (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisli se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravištvu je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona št. 188.

Obrtni red.

Dunaj, 19. julija.

II.

Usposobljenost za pomočnika.

V torek je permanentni obrtni odsek dovršil splošno razpravo o § 104 b), c) in d), ki določa obligatno ali prisilno izkušnjo za obrtniške vajence.

Ako hočejo obrtniki povzdigniti svoj stan, je v prvi vrsti potrebno, da so sami spretni in izvežbani delavci. — Kot vajenci že se morajo izuriti v svoji stroki in tudi seznaniti s tehničnimi pripomočki, ki olajšajo delo. Obrtniški stan mora skrbeti za izvežbanararščak. Kdor pa hoče izvežbati vajence, mora biti sam veščak v svoji stroki. Dandanes more biti marsikdo samostojen mojster, ako dobi od politične oblasti obrtni list, četudi ni veščak v svoji stroki.

Tak obrtnik pa ne more izvežbati vajencev, da bi bili dobri pomočniki ali mojstri-veščaki. Torej naj vsak vajenec po učni dobi napravi izkušnjo, da dokaže, kaj se je naučil in če je njegov mojster veščak ali le skaza. Že vajenec si mora pridobiti rečno spretnost v detični stroki, da se more kot pomočnik še bolje izuriti in usposobiti za mojstra. Ako je vajenec lenuh ali nesposoben za delo, nikdar ne bo imel pravega veselja do dela ali do svojega poklica. In take osebe škodijo le sebi in svojim tovarišem.

Zato vlada v „§ 104 b), c) in d)“ navsvetuje določbo: Zadruga mora jo skrbeti, da vsak učenec po učni dobi napravi izkušnjo za pomočnika. Isto velja za vajence pri tovarniških podjetjih ali pri takih obrtnih, ki niso člani kake zadruga.

Kako bodi sestavljena izpraševalna komisija?

Vlada je predlagala, naj so v komisiji najmanj trije člani, in sicer: predsednik, ki ga imenuje politična oblast, zaslišavši (!) trgovsko in obrtniško zbornico; dalje vsaj dva prisilnika, in sicer polovico naj jih določi zadruga iz srede mojstrov, drugo polovico odbor pomočnikov iz svoje vrste. — To je vsebina § 104 b) v vladnem načrtu.

O teh določbah je bilo mnogo govora in prepira. Razprave so se udeležili skoraj vsi člani in razun dveh vsi izrekli za prisilno izkušnjo.

Proti obligatorni ali prisilni izkušnji sta govorila le soc. demokrat Eldersch in zastopnik dunajskih industrijcev Kitchelt. Vendar se je ta zadnji končno udal.

Posl. Žitnik je omenil: Vse podpore in vse lome besede, a tudi obrtni red ne bodo pomagali obrtnikom, ako niso dobro izučeni v svoji stroki. Začetek se mora storiti že pri vajencu, da si more kot pomočnik izpopolniti svoje znanje ter si pošteno služiti vsakdanji kruh. Res, da bodo iz početka po d e ž e l i velike težave, tudi stroški za izkušnje. Take izpraševalne komisije se ne morejo ustanoviti v vsaki občini, tudi ne v vsakem sodnem okraju za posamezne stroke. A če vajenec dobro dovrši svoje triletno učno dobo, je zanj poseben praznik, ako se mora morda peljati na sedež okr. glavarstva kjer pa se bodo povsod izvemši morda Istro, Dalmacijo in posamezne okraje v Galiciji — dobili izvežbani mojstri za izpraševalno komisijo. Sicer pa se ta izkušnja vrši enkrat v življenju. Saj mora danes vsakteri delati po več izkušnj, če hoče priti do kruha, in kmet dela izkušnjo vsak dan — pred raznimi komisijami. Torej te težave in ovire tudi na deželi niso nepremagljive, v mestih in trgih pa so izkušnje itak stara navada.

Kar pa se tiče izpraševalne komisije, pravi Žitnik, zahtevajo obrtniki dvojce: Prvič, da obrtniki sami določijo na tri leta tudi predsednika. Zakaj bi se politična oblast vtikala tudi v to stvar, in zakaj bi vlada zaslišala za mnenje samo trgovsko in obrtniško zbornico, zadruga pa kar nič. Če že hoče vlada na vsak način imenovati predsednika komisije, naj ga imenuje na predlog zadruga, dokler nimamo posebnih obrtniških in rokodelskih zbornic, kakor to predlaga tudi poslanec Doboszynski.

Dalje se mi zdi odveč, kakor zahteva referent Hueber, da bi moralo biti v komisiji najmanj pet članov. Na deželi n. pr. so posamezni obrtni redko sejani, kje naj torej dobje v obližju dovolj članov za komisijo? Recimo torej: V komisiji morata biti poleg predsednika najmanj dva člana. Predsednika naj že določi politična oblast, toda na predlog dotične zadruga, in naj zasliši še trgovsko zbornico. E n e g a čl a n a a l i v e č, ako politična obrtna oblast določi morda štiri člane, naj določi načelnništvo zadruga, e n e g a čl a n a naj vlada imenuje iz liste pomočnikov, ki jo ti sami predlože vladi. To je nekak kompromis med mojstri in pomočniki, da se zblizajo za skupne koristi. Smisel te določbe je, da imajo mojstri večino v komisiji.

Proti temu predlogu je najodločneje govoril socialni demokrat Eldersch. V prvi vrsti se je protivil prisilni izkušnji, češ, da je le udarec v vodo. Dalje je zahteval, naj je v komisiji polovica mojstrov in polovica pomočnikov. Tej zahtevi pa so ugovarjali vsi ostali člani in končno tudi sekcijski načelnik dr. Hasenöhr. Po dolgi razpravi so obveljali prvi štirje odstavki paragrafa z vsemi proti glasu posl. Elderscha.

§ 104c pravi, da deželna vlada za posamezne zadruga določa načrt in obseg tvarine za izkušnjo, kakor tudi takso v posebnih določbah, in sicer v dogovoru z zadrugami in zaslišavši mnenje trgovskih zbornic. Troške za izkušnjo pa plača zadruga, ki pa dobiva takse. Ako pa je vajenec pri industrijskem obrtni ali ni član nobene zadruga, plača troške trgovska zbornica.

Tudi o tej točki je bilo mnogo prepira. Poslanec Eldersch je zahteval, naj se takse opuste, ker bi jih mnogi vajenci ne mogli plačati. Odgovarjali so mu člani Hueber, Böheim, Kratochvil in Hauk, ki so sami mojstri, da taksa navadno znaša 3 krone, ki jih vajenec že dobi od staršev, sorodnikov ali pa tudi od svojega mojstra. Mnogi dobivajo tudi darila, ki naj jih hranijo, ne pa izdajo za cigarete itd.

Kaj pa nastane, ako vajenec ne naredi izpita? To vprašanje pa rešuje § 99 b, ki pa ni še v razpravi. Ta paragraf določa, da se mora vajenec učiti še šest mesecev. Ako tudi potem ne naredi izkušnje, je le pomočnik (Geselle), ne pa pomočnik (Geselle). Kot pomočnik delavec ne more postati samostojen mojster, dokler ne naredi izkušnje pred komisijo; za to izkušnjo pa se more vsak čas oglasiti pri svoji za-

kušnjam. Politična oblast dobi popolno pravico, da strogo nadzoruje poslovanje. Ako bi se pokazalo, da zadruga ni sposobna za blagajniško upravo, more vlada tudi ustaviti zavarovanje in blagajno. Poseben odstavek tudi določa, da se premoženje bolniške blagajne ne sme uporabljati za druge namene.

Ker ostali referenti še niso izdelali svojih poročil, bode prihodnja seja v torek. Na vrsto prideta poročila posl. Foerga o zadrugaštvu (§ 105—130) in posl. Schneiderja o izpričevalu usposobljenosti (§ 14). Posebno zadnja točka je za obrtnike velike važnosti.

Kaj pa naj se zgodi, ako se izpraševalna komisija prepriča, da je največ mojster sam kriv, da vajenec še orodja ne zna vzeti v roke, ako je moral morda opravljati le hišna dela? O tem o priliki.

III.

Dunaj, 20. julija.

Zavarovanje.

Včeraj je posl. dr. Stojan poročal o § 115a—v. Te določbe se tičejo podpornih in bolniških blagajn za mojstre. Že po sedanjem zakonu (§ 115a, odstavek 6) je obrtniška zadruga opravičena skleniti, da morajo vsi člani zadruga biti tudi člani podporne in bolniške blagajne za mojstre, ako jo ustanovi zadruga. V načelu je bilo torej v zakonu določeno prisilno zavarovanje. To zavarovanje pa se je moglo izvršiti v smislu zakona iz l. 1892 glede pomočnih blagajn. Po tem zakonu bi mogla zadruga skleniti tudi zavarovanje za starost in onemoglost in sicer do najvišje vsote 28 K na teden ali za določeno dobo do najvišjega zneska 2000 K. Te določbe pa niso praktične ali ne izvršljive. Dokaz je, ker se nobena zadruga ni poslužila te pravice, da bi sklenila prisilno zavarovanje za starost in onemoglost.

Pač pa je sedaj v Avstriji menda 67 registrovanih pomočnih blagajn za mojstre, ki pa so omejene le na bolniško podporo in pogrebno; 47 blagajn ima vpeljana prisilno zavarovanje za slučaj bolezni, pri drugih je zavarovanje prostovoljno. Mnogi združni člani se ali nočejo zavarovati ali pa ne plačevati prispevkov. Tudi zdravniki niso bili zadovoljni z registrovanimi blagajnami. Treba je torej primerne premembe.

Prisilno zavarovanje sega globoko v gospodarske razmere posameznih obrtnikov. Mogoči bi bili slučajji po sedanjem zakonu, da bi manjši rokodelci vsled prisilnega zavarovanja obnemogli pod bremen. Zato hoče vlada kar mogoče omejiti prisilno zavarovanje. Zato določa novi načrt: Zadruga morejo skleniti prisilno zavarovanje svojih članov za slučaj bolezni, za brezplačna zdravila, zdravniško pomoč in pogrebno. Zavarovanje samo za pogrebno ni dovoljeno. Bolniška podpora pa ne sme presegati na teden 28 K in pogrebna ne 400 K.

Zadruga pa more skleniti prisilno zavarovanje na občnem zboru, ako je navzočih najmanj tri četrtine vseh članov in če glasuje za predlog vsaj tri četrtine navzočih. Sklep pa mora potrditi še dež. vlada.

Kdor je že zavarovan, se mu ni treba zavarovati pri zadrugi. Ostale določbe se tičejo blagajniške uprave, nadzorstva itd. Vse te določbe odgovarjajo dosedanjim iz-

kušnjam. Politična oblast dobi popolno pravico, da strogo nadzoruje poslovanje. Ako bi se pokazalo, da zadruga ni sposobna za blagajniško upravo, more vlada tudi ustaviti zavarovanje in blagajno. Poseben odstavek tudi določa, da se premoženje bolniške blagajne ne sme uporabljati za druge namene.

Ker ostali referenti še niso izdelali svojih poročil, bode prihodnja seja v torek. Na vrsto prideta poročila posl. Foerga o zadrugaštvu (§ 105—130) in posl. Schneiderja o izpričevalu usposobljenosti (§ 14). Posebno zadnja točka je za obrtnike velike važnosti.

Rusko-japonska vojska.

Witte v Parizu.

Pariz, 22. julija. Ministrski predsednik Rouvier je danes sprejel Witteta in se z njim pogovarjal celo uro. Popoldne ga je sprejel predsednik Loubet in se z njim pogovarjal pet četrt ure.

Japonci so popravili rusko ladjo „Poltavo“.

Tokio, 22. julija. Japonci so popravili rusko bojno ladjo „Poltavo“, ki se je bila pred Port Arturjem potopila.

O poročilu Roždestvenskega carju.

Pariz, 22. julija. „Liberté“ poroča, da je car prejel poročilo Roždestvenskega o čušimski bitki 10. t. mes. Admiral navaja vzroke poraza in slika upornost vojakov Nebogatova. Admiral, ki je ravnokar prišel iz bolnice, je pozval k sebi vse ruske častnike, ki so v japonskem vjetništvu in sestavil sam poročilo.

Obe armadi sta pripravljene na boj.

Kolin, 22. julija. Glasom neke brzobjavke, ki jo je prejela „Köln Zeitung“ iz Harbina, nadaljujejo Rusi marljivo svoja oboroževanja.

Vladivostok je sedaj najmočnejša trdnjava. Na vsej mestni fronti so vsi povelstveni okraji in baterije brzobjavnim oziroma telefičnim potom zvezani med seboj, za kar so porabili 2500 km žice.

Iz Londona prihajajo poročila, ki zagotavljajo, da vlada tudi med japonskimi četami velika živahnost.

Port Artur.

London, 22. julija. Port Artur bo odprt inozemcem, ki se prej prijavijo oblastinjam.

Umobolni v mandžurski armadi.

Peterburg, 22. julija. Glavni zdravnik zdravstvenega vlaka velike kneginje Marije Pavlovne, Dukat, ki je za nekaj časa prišel iz bojišča v Peterburg, poroča, da se v mandžurski armadi strahovito množé slučajji umobola. Za prevoz umobolnih v domovino rabijo vsak teden tri vlake.

Kitajci ne odnehajo od svojih zahtev.

London, 22. julija. Iz New Yorka poročajo, da je dobila ameriška vlada kitajsko noto, ki pravi, da se Kitajska ne bo ozirala na tiste pogoje med Rusko in Japonsko, ki se tičejo Kitajske, ako se obe vladi o tem ne posvetujeta s Kitajci. Japonski pooblaščenici ki so došli v Seattle, pridejo v torek v New York.

Japonci v Poamurju.

London, 23. julija. „Times“ poročajo iz Tokia: Japonsko torpedno brodovje, ki leži ob ustju Amurja, poizkuša preprečiti dovažanje živil za Ruse in spremljati japonsko prevozno brodovje, ki bo oskrbovalo z živim japonske polke.

Položaj v Mandžuriji.

London, 23. julija. Iz Tokia poročajo: Bliža se bitka ob Tumenu. Vojska se bo odločila pred deževno dobo. Maršal Ojama upa, da prežene do jeseni Ruse iz Mandžurije. Do tedaj bo padel tudi Vladivostok. Položaj je za Ruse obupen. Japonska od svojih mirovnih predlogov ne odneha. Japonci bodo močno utrdili otok Sahalin.

Delajo se mirovne priprave.

Hamburg, 23. julija. "Hamburger Neueste Nachr." poročajo iz Peterburga: Domneva se, da bo mir kmalu sklenjen, ker v ministruvu za zunanje stvari že delajo priprave, kako urediti prevoz ruskih ujetnikov iz Japonske. Semkaj so došli že zastopniki nemških parobrodskih prevoznih družb. Prevoz bo stal nad 70 milijonov mark.

Rusko poročilo iz Mandžurije.

Peterburg, 23. julija. Večje japonske sile se približujejo Musanu in Nanganu. Rusi so doznali, da so prednje čete japonske zopet znatno okrepljene, iz česar sklepajo, da se Japonci dvignejo naprej. Posebno je okrepljena armada Hoesega v a. Japonci zopet zbirajo tolpe oboroženih Hunhuzov. Korejci pripovedujejo, da se bodo v najkrajšem času izkrcale velike japonske sile na raznih krajih.

General Batjanov pravi o sedanjem stanju: "Nikdar, odkar traja vojska, ni bila ruska armada v tako ugodnem položaju kakor zdaj; Japonci to vedo in zato si žele miru."

Japonsko prodiranje na Sahalinu.

Na Sahalinu Japonci polagoma prodirajo. Najmočnejša oddelka sta v Vladimirovki in v Popovi jurti. Japonci so se postavili korskakovskega poštnega in brzojavnega urada in uradnike vzeli v plen.

Amerika podpira kitajske zahteve.

London, 23. julija. Iz New Yorka poročajo, da združene države podpirajo željo Kitajske, da bodi zastopana na rusko-japonskem mirovnem sestanku. Američani se namreč boje, da bi Japonci sklenili s Kitajsko carinsko zvezo, ki bi zelo škodovala ameriški trgovini. Američani upajo, da bodo Kitajce na sestanku prepovorili.

Ruske portarturske ladje rešene.

London, 21. julija. Iz Tokia poročajo, da so ruske ladje v Port Arturu dosti manj poškodovane, kot so prej mislili. Rusi jih niso razstreljali. "Bajana" so že vzdignili, "Peresvjat" lahko že plove z lastnim strojem, "Retvizana" in "Pobjeda" kmalu vzdignejo, "Pallada" pa je tudi že rešena.

Ruski polk se brani iti v Mandžurijo.

Kovno, 22. julija. Neki polk kovnske posadke se brani oditi v vojsko. Sicer so zaprli več upornikov, polka pa niso odposlali na bojišče.

Japonci so pripravljene, da udarijo.

London, 21. julija. Japonski list "Mijako" poroča, da se japonska bojna črta v Mandžuriji razteza 100 milj daleč. Če bodo Japonci začeli prodirati, bodo Rusi poraženi. Ne ve se, zakaj se Japonci še pred deževno dobo ustavili svoje prodiranje, najbrž tiče za tem politični razlogi. Na vsak način pa so Japonci dobro pripravljene za boi.

Ruski odgovor na kitajske zahteve.

Peterburg, 22. julija. Rusija je odklonila zahtevo Kitajske, da bodi zastopana na mirovni konferenci, ker se imajo vršiti mirovna pogajanja le med obema vojskujočima se državama. Sicer se bo pa Rusija ozirala na vse upravičene kitajske zahteve glede njene suverenosti.

Rusija.

Nov upor črnomoškega brodograja — odkrit. Poroča se od zanesljive strani, da so odkrili nov, daleč razširjen upor črnomoškega brodograja. Vsled tega so odpovedane poletne vaje. Najbrže bo odpuščeno vse moštvo vojnih ladij.

Stavka stavcev. Stavki so se pridružili tudi stavci listov. Vsled tega je včeraj izšlo le "Novoje Vremja".

Polletni spomin na 22. januar se je izvršil v Peterburgu mirno. Licija se je izogibala vsake provokacije. Ta spominski dan so praznovali delavci vseh tovarn. Kazakov za vzdrževanje reda niso porabili, da se izognejo spopadam. Akoravno se v soboto mir ni kalil, vendar se bile odrejene za včeraj obširne odredbe. V kopališču Sestrorjezu, ki je eno uro oddaljen od Peterburga, je poizkušala 500 delavcev demonstracijo. Ko pa je dospela po-

licija in zahtevala od njih eno rdečo ter dve črni zastavi, ki so jih imeli demonstranti seboj, so se ti razkropili, izročivši zahtevane zastave policiji. V gledališču tega kraja je zvečer nastala velika panika, ker je nekdo zahteval, naj se bero zadušnice za padle žrtve 22. januarja. Vsled tega je vdrila v gledališče policijska patrulja. Občinstvo, med njim otroci, je bežalo v groznem strahu, ki ga je povečala še govorica, da bo pehota, ki je prihitela, pričela takoj streljati.

Seena uporna vojna ladja. "Echo de Paris" poroča iz Peterburga, da že več dni leži v kronštadski luki zaprta torpedovka, katere moštvo se je uprlo. Moštvo izjavlja, da rajši vrže ladjo v zrak in za slučaj napada torpedira druge ladje, kakor da bi se udalo. Oblasti so izdale stroge odredbe. V soboto je potekel termin, ki je bil dan upornikom, da se prostovoljno udajo. Ne ve se še, kaj se je zgodilo, ako se uporno moštvo ni udalo.

Pobjedonoscev obsojen na smrt. V stanovanju Pobjedonosceva so našli pismo revolucionarjskega odbora, ki naznanja, da je Pobjedonoscev obsojen na smrt. Policija je dognala, da je pismo pisala ista roka, ki je pisala Plevaju naznanilo smrtno obsodbe. Pobjedonoscev v kratkem zapusti Peterburg.

Bomba v Jalistoku. V petek se je na cesti v Jalistoku razpočila bomba in ubila enega moža. Ondotni policijski šef, en gimnazijec in še tri druge osebe so težko, več drugih pa lahko ranjenih. Eksplozija je bila tako silna, da so daleč na okoli popokale šipe. Napadalec je ušel.

Preiskava v Libavi. V preiskavi, ki so jo uvedli v Libavi vsled nemirov, so zaplenili tudi več ko 1000 pušk in 50.000 patron.

Velika poneverjenja. Pri fondih za zgradbe kadetnih šol in ladij so odkrili veliko poneverjenje v znesku 3 milijonov rubljev.

Ruska industrija. Obuhovske jeklene tvornice, ki so največje rusko podjetje te vrste, bodo prenehale z delom koncem julija. To je posledica žalostnega položaja, v katerem se nahaja ruska industrija.

Ruske plemstvo. Shod donskega plemstva je sklenil prositi za zatiranje nemirov policijo na konjih, ker je raba donskih kazakov pri takih prilikah v nasprotju z zgodovinskimi izročili.

Mornarji "Potemkina". Vest, da bi bilo odpelanih 15 mornarjev, na uradnem mestu v Bukareštu proglašajo za neresnično, ker se vsi mornarji nahajajo na svojih mestih.

Poljsko brzojavno agenturo nameravajo ustanoviti Poljaki v Rusiji.

Napad na sultana.

Živimo v dobi bomb in revolverjev. Vendar pa nas je presenetila vest, da se je to orožje modernega anarhizma pojavilo kar v Carigradu. Bomba je bila namenjena bolnemu sultanu Abdulhamidu. Carigrad že dolgo ni doživel takega dogodka. Sultan je bolehal mož in star že 63 let. Pod njegove vlade so se zgodili v Carigradu razni krvavi dogodki. L. 1895. se je vršilo klanje Armencev, nakar so ti z dinamitom napadli otomansko banko. Temu napadu je sledilo zopet klanje v katerem je bilo ubitih na tisoče nesrečnih Armencev. Ni izključeno, da bi bil tudi sedanjí napad na sultana le maščevalni čin Armencev, v katere je prišlo novo gibanje od sedanje rusko-japonske vojske. Ni pa izključeno tudi, da je to le čin nezadovoljne stranke na sultanovem dvoru, kar bi značilo palačno revolucijo. Vendar Turki porabljajo rajši sredstva, ki vzbujajo manj šuma.

Kakor poročajo iz Carigrada na podlagi doslej dognanih dejstev, je napad izvršil mednarodni anarhistički odbor. Napadalec je bil brezdvomno pri eksploziji ubit. Sodi se, da je bil rojen Američan. Policijo dolže, da se je ravno zadnje dni pečala izključno le z Armenci, med tem ko je pustila bolje oblečenemu tujcu popolnoma prostoro. Tako je bilo prijetih v sredo 21. Armencev, ki so vsi mladi, nedolžni ljudje. Član revolucionarjskega armenskega odbora se je izjavil napram nekemu angleškemu časnikarju, da Armenci pri napadu niso pravni udeleženi. Svoje namere, umoriti sultana pa niso opustili in se bokmalu slišalo o njih. Sedanjí trenutek pa ni bil pravi. Ko bi se bil sedanjí napad izvršil od armenske strani, bi bil imel drugačen učinek. Ves revolucionarjski odbor bi se bil dvignil in lahko bi se bilo zgodilo, da bi bile v istem času na raznih krajih padale bombe ter povzročile krvotilje, ki ga še ni bilo enakega. Le tako je mogoče prisiliti velevlasti, da posežejo v Turčijo.

O dogodku samem je došlo na dunajsko turško poslanstvo podrobnejše poročilo. Ko je sultan zapustil mošejo, je zasedel lahko ekvipažo, ki jo je vodil sam. Komaj se je nekoliko peljal, se je začel pok. Sultan se je silno prestrašil, a se je hitro umiril ter se peljal naprej proti vratom, ki vodijo v Yildic Kiosk. Drugo poročilo pa pravi, da

se je napad izvršil točno ob 1 uri 10 minut in sicer se je razpočila bomba pred zagrajo mošeje ravno dve minuti poprej, predno je zapustil sultan mošejo. Ubity in ranjenih je 50 častnikov in mož. Ubit je med drugimi tudi visok nemški častnik La rebound in okrog 30 civilistov.

Več kočij in konjev je bilo raztrganih na drobne kose. Nastala je grozna panika. Tako po napadu so pričeli med četami, ki se bile navzoče pri selamliku, veliko preiskavo. Policija je dognala, da sta malo pred eksplozijo zapustila neko kočijo en gospod in ena dama ter se pomešala med množico. Takoj nato je sledila eksplozija. V carigraskih krogih menijo da se gre tu za obsežno zaroto. Žrtve so večinoma le turški dostojanstveniki, ki so bili nameščeni na dotičnem prostoru. Bomba je morala biti zelo mala. Sultan bo pač tudi prihodnji petek obiskal mošejo in se udeležil selamlika; število tujcev pa bo omejeno na zelo malo število. Preiskavo o dogodku vodi vojni minister. Posebni irade odreja, da se pri eksploziji ubiti ne smejo prej pokopati in ranjenci, ki so bili prenešeni v bolnišnico Yildic, ne prej odpustiti, predno ni dognana njihova identiteta in končana preiskava. Yildic dementuje vest, da bi se med žrtvami nahajale tudi dame iz sultanovega harema. Sultan je odredil, da naj se obkoli palača in primejo zločinci. Nadalje je odredil, naj se najskrbnejše ravna z ranjenimi gospodi njegovega spremstva. V palači vlada velika prepadenost. Več oseb je omedlelo, ko so slišale o napadu. Zaprli so veliko oseb, a doslej še brez uspeha.

Berolinsko poročilo trdi, da sta se izvršili dve eksploziji. Mrtvece je grozno videti, ker so večinoma vsi raztrgani. Pred mošejo je ležalo vse polno človeških in konjskih trupelj, zdrobljenih voz in okrušenega zidovja. Po tem poročilu je to čin palačne revolucije. Sultan je postal neprijeten, ker je zadnji čas zelo strog, da neusmiljen.

Iz Rima poroča korespondenčni urad, da so tja dešla poročila, da sta bila napadca dva Bolgara. V sultanovem obližju sumijo, da je bil provzročitelj kak Turek, ne pa Armenec.

Izmed tujcev je le lahko ranjena neka avstrijska dama, ubit pa je vzgojitelj princa Selima, Beha-Bej. Ubityh je okrog 70 konj. Manjka 25 voz, med katerimi je 11 dvornih voz. Atentat je napravil v Carigradu globok vtis. Sultanov ugled med ljudstvom je veliko pridobil. Bati se je, da bo turška tajna policija odslej še bolj motila javno življenje s svojim delovanjem ko doslej.

Na njegovi srečni rešitvi so sultanu čestitali vsi vladarji. Dobil je od visokih oseb neštivilne čestitke. V Kiosku diplomntov je bil v soboto navzoč tudi romunski princ Bibesko z romunskim poslaniškim dragomanom.

Zaključitev shoda zemstev.

Moskva, 22. julija. V soboto se je vršila sklepna seja zemstva. Na predlog kneza Dolgoruckega so sklenili povabiti k prihodnji seji zemstva zastopnike tistih okrajev, kjer dosedaj še ni bilo zemstev ter vsa kmečka društva in kreditne zadrage. Da se stroški poplačajo, so sklenili pobirati neko davščino od vsakega odposlanstva zemstev in mest. Zastopnike delavskih organizacij sedaj še ne bodo povabili. Do meseca julija naj se organizujejo ljudski shodi, da se izrazijo o Bulyginovem načrtu. Sprejeli so tudi predlog Novosilceva, naj se v oči gled bližajoči selakoti pozove vlada, da razdeljuje med bednim prebivalstvom živeža. Obravnavali so tudi o enakopravnosti žena. To vprašanje pa bodo uredili šele potem, ko bo vse rusko ustavno življenje urejeno. V tej seji so govorniki tako hudo prijemali vlado, da so od 231 zastopnikov oddaljili se od seje trije. Eden od njih je vzkliknil: "V sporu med zemstvom in carjem ostanem zvest carju."

Kriza na Ogrskem.

Baron Fejervary se ta teden napoti zopet v Išč, da poroča cesarju o položaju. To vzbuja v političnih krogih veliko pozornost. V tej avdienci se bo baje odločilo, ali naj se odstavijo oni uradniki, ki nočejo oddajati prostovoljno plačanih davkov. Fejervary je za to, da se vse ostro kaznuje.

Pasivna rezistenca traja dalje. V sobotni seji budimpeštanskega občinskega sveta je poročal podžupan Rozsavölgyi o odredbah proti vladnemu odloku. Predlagali so, naj se odlok vlade položi kar ad acta. Vsi uradniki 2. 4. in 5. okraja so sklenili protestirati proti temu, da se jim pri plači odtegujejo državni davki. Te hočeje izročiti svojemu šefu, ki jih bo deponiral v kaki hranilnici. Obresti se bodo porabile za honorved iz l. 1848. Letos se je vplačalo v blagajne od 1. do 20. julija 74.500 kron davkov, medtem ko so jih druga leta vplačali v tem času že 829.200 K. Agitacija koalicije torej pomaga.

V petek se je vršilo v Budimpešti posvetovanje glede vpoklicanja rezervnikov. Pesvetovanja se je udeleževal z Dunaja došli generalni major Meixner, načelnik drugega oddelka vojnega ministrstva, ministrski predsednik in honvedni minister ter več strokovnjakov. Posvetovali so se, kako bi bilo mogoče vpoklicati rezerviste brez sodelovanja komitatov in municipijev. Sklepi so strogo tajni. Pozivnice se bodo dostavljale po pošti ali pa pe orožništvo.

Maroško vprašanje.

Spanski notranji minister bo ostal v San Sebastianu do konca tega meseca ter se bo ondi posvetoval z zastopniki tujih držav glede Maroka. Sodi se, da se bo maroška konferenca vršila v San Sebastianu.

Dvorni svetnik pl. Müller

V Solunu je umrl civilni agent Avstro-Ogrske v Makedoniji dvorni svetnik pl. Müller, katerega je avstrijska vlada poslala tja, ko se je pričelo reformno gibanje za Makedonijo.

Shod Poljakov.

V petek se je vršil v Devinu na Ponznanjskem poljski shod. Poročal je predsednik poljskega odbora, Runowski, o položaju Poljakov v Nemčiji.

Štajerske novice.

Štrašno! Nemški listi zopet javkajo, da se vsa Štajerska poslovenja. Pri razpisu deželnega sanitetnega referenta se vprašuje po znanju slovensčine! In pravični Nemci bi naj ne bili radi tega razburjenja!

Š Nedeljski počitek v graških odvetniških pisarnah. Graški odvetniki naznanjajo, da so njihove pisarne odslej v nedeljah zaprte. Kar je v Gradcu mogoče, pa bi ne bilo v Ljubljani!

Š Zreče. V soboto ob četrta tretjo ure se oblaki začeli sipati točo brez spremljajočega dežja. Ledeni oreh so skozi 15 minut neusmiljeno klestili, še le čez četrto ure pridružil se je dež, in skozi 5 minut sta razsajala toča in dež skupno in potem čez 5 minut samo dež. Toča je torej pobijala 15+5+5=25 minut. Vinogradi, ki so obilno trgateg obetali, so seveda vničeni za več let. Dozorevajoče žito je zmlačeno na polji. Izmed sadja smo se zanašali na hruške in sljive, isto sedaj leži med vejami in listjem na tleh. Prizadete so občine Kebelej, Sv. Kunigunda in Oplotnica deloma, Zreče v celem obsegu, dalje Stranice in nekoliko tudi okolica Konjice.

Š Trgovec Pichler v Mariboru (Glavni trg), ki je lansko leto in letos napovedal konkurz, je bil obsojen radi prestopka § 486 in lit. c. kaz. zak. na 10 mesecev zapora.

Š Gasilno društvo za Ormož in okolico izvolilo si je na občnem zboru sledeči odbor: gg. Martin Stanič, načelnik, Andrej Zinko, njegov namestnik, Anton Porekar, tajnik, Josip Rajšp, denarničar, Andrej Vrhovčak, vodja plezalcev, Matija Masten, njegov namestnik, Franc Hanželič mlajši, vodja brizgalničarjev, Jožef Vaupotič, njegov namestnik, Martin Skoliber, vodja varuhov, Andrej Plavec, njegov namestnik, Lovro Kirič, nadzornik orodja, Adolf Resina, zdravstveni načelnik, Ivo Richter, njegov namestnik, Matija Rajh in Martin Perc, voditelja ročnih cevij. Kot trobentača sta se odločila Andrej Kovačič in Miha Stuhec. Društvo je imelo v pretečenem letu 44 delujočih, 3 častne in 14 podpornih članov. Med zadnjimi se odlikujeta posebno obe slovenski posojilnici v Ormožu. Blagajnica kaže 331 K 93 h dohodkov in 259 K 60 h stroškov, torej 72 K 33 h preostanka. Društvo še ima precej plačati za orodje in opravo. Podpore vselej dobro došle! Na novo so pristopili 4 čvrsti člani. Društvo ima za prihodnje leto preskrbeti stolp za cevi in vaje, društveno zastavo, s katero bi rado praznovalo prvo društveno desetletje. V to: "Pomozi Bogi!"

Š Peticija okrajnih zastopov. Okrajni zastop v St. Gallenu je pozval okr. zastopstva naj s skupno peticijo zahtevajo, naj okrajne ceste vzdržuje dežela.

Š Celjski Nemci bodo 26. t. m. ob 9 uri dopoldne ob navzočnosti dunajskega "Schubertbunda", ki takrat potuje skozi Celje, položili temeljni kamen za "Deutsches Haus". Navzočnost "Schubertbunda", ki se pripelje v Celje 25. t. m. ob 6. uri zvečer, bodo celjski "heilovci" porabili za vsenemške demonstracije. Mesto bodo okrasili s frankfurtericami.

Š Mariborski obč. svet je imenoval za predstojnika mariborskih mestnih uradov komisarja graškega magistrata dr. Jos Schinerja.

Š Vročinske počitnice na Štajerskem. Dež. šolski svet štajerski je

izdal važen, že davne umesten odlok, da odpade popoldanski pouk, kadar je dopoldne v šoli 20° R toplote.

Š Osebna vest. Izpit za poštno vodstvo je z uspehom prebil poštni oficijal g. A. Mirnik, v Celju.

Koroške novice.

k Duhovske zadeve. Za kaplane so nastavljeni sledeči gg. slov. novomašniki: A. Jelenec v Svečah v Rožni dolini, Jožef Linasi v Šmihelu pri Pliberku. Za prefekta v Marijanišče je nastavljen g. J. Dicker.

Dnevne novice.

Premilostni g. knezoškof ljubljanski dr. Anton Bon. Jeglič se je odpeljal danes v Gornji grad, kjer ostane deset dni.

Liberalni nos „Slovenskega Naroda“. Iz Pulja nam pišejo: Puljski hrvaški dnevnik „Omnibus“ piše pod zgoranjim naslovom: List „Slov. Narod“, ki izhaja vsaki dan v Ljubljani, je v strahu za svoj takozvani liberalizem, počel vtikati svoj kukasti nos v našo Istro in se zadirati v naše prvake. Pred vsem zabičujemo temu židovskemu nosu, da je on najmanj poklican in kompetenten, da poučuje nas istrske Hrvatice in Slovence, kakšni rodoljubi da bodimo in daje navodila našim prvakom, kako naj vodijo političko borbo proti Italijanom.

Ta list plaši sebe in druge z nekim „klerikalstvom“, kakor stariši malo deco z dimnikarjem, a svojo vest teši z nekim lažiliberalsvom ter v preveliki navdušenosti zanj večkrat prekaša celo italijanske in nemške židovske liste v napadanju vsega, kar je Slovenecem sveto — to vse pa iz strahu, da ne bi svoje liberalne duše okužili s „klerikalstvom“. Temu listu je „klerikalca“ vsak, kdor ne sledi pravcu in stopinjam ljudi okoli tega lista, ki se trudijo, da ljudstvo čimpreje poživinijo. Temu listu sta Spinčič in Laginja „klerikalca“ ali z drugimi besedami, nista rodoljuba. Njemu se zdi naša mukotrpa in sveta borba „klerikalna“, ker nečemo ukloniti glave pod liberalni italijanski jarem. Morda želi gospoda okoli „Slov. Naroda“, da se za ceno našega narodnega obstanka priklopimo italijanskemu sistemu... Žalostno je, da se slovenski list poniža do takega pisarjenja. Priporočamo pa tej lažiliberalni gospodi, naj pometa pred lastnim pragom, ker ni tako dorasla, da binam dajala lekcije o rodoljubju. Kar se pa tiče „Narodove“ grožnje, da bo v Istro zanesla svoja načela in boj, odgovorimo le, naj to poizkusi! Mi mu bomo celo dali naslove „svobodomiselnih in narodnih elementov“ à la učitelj Zec, ki svoje izdajalsko početje zakrivajo s plaščem liberalizma. Tak je pri nas liberalizem, gospodje okoli „Naroda“ in „Tovariša“!

Liberalci v strahu pred volitvami. „Slovenski Narod“ v soboto je tudi prinesel vest češkega lista, da „znamenja na nebu (!) kažejo, da se poslanska zbornica na jesen ali vsaj pozimi razpusti“. Pozivlja liberalce, naj se začno takoj pripravljati na volitve.

„Piccolo“ toži in tarna, ker je ministrstvo slučajno imenovalo nekega Slovenca, ki je deslej bil v Gorici pisarniški asistent, za pisarniškega šefa pri civilnem oddelku tržaškega okrajnega sodišča, dasi je bil za to mesto predlagan prvi v trojici neki Italijan. Pri tej priliki seveda napada „slovanoljubno“ vlado. Kar nas najbolj zanima je to, da „Piccolo“ apelira na cesarskega namestnika princa Hohenlohe, ki je — kakor pravi ta list deslovno — obljubil Lahom pri svojem prihodu v Trst, da bo sam proučeval vzroke, zakaj so Lahi nezadovoljni z vlado in da bo celó te vzroke proučeval pri tistih uradih, kjer nima sam neposredno kaj opraviti. Mi pa vprašamo tega ces. namestnika, zakaj ni isto obljubil tudi Slovincem? Če je to res, je to najjasnejši dokaz, da je vladi veliko bolj mar za zahteve Lahov, kot za slovenske, ki so mnogo bolj upravičene.

— Aretirana nevarna ciganska družba. V Novem mestu aretirana ciganska družba je znana pod imenom Nikolič že od leta 1882. kradla po Stajerskem, Niževavstrijskem in Kranjskem. Skupna škoda znaša na Niževavstrijskem 2351 kron, na Stajerskem 35.000 kron, na Kranjskem v 134 slučajih 23.657 kron, s tem kar je pa pred leti storila še Hudoročica družba pa znaša skupna škoda na Kranjskem 83.648 kron. Nekaj članov Nikoličeve družbe je bilo tekom let aretiranih. V Novem mestu so aretirali sedaj oddelek te družbe, kateremu je poveljeval Juro Sarkozy. — Pri preiskavi vozov so orožniki našli v vozeh skritih okolu 70 skoro popolnoma novih rut. Ta tolpa se je izdajala za srbske delavce in obrtnike ter je s svojega potovanja po Stajerskem neovirano šla skozi Ljubljano. Aretirana je bila šele v Novem mestu.

— Novo slovensko cerkev v Ameriki so pričeli graditi v Valley Wash. Posvečena bo sv. Jožefu. Prestor za cerkev je daroval gosp. Andrej Peternel.

Hrvaške novice. Podban Sumanović, ki spada baje med najboljše elemente narodne stranke, je res moral oditi s svojega mesta. Sumanović je bil proti temu, da bi kak član hrvaškega kluba stopil v Fejervaryjevo ministrstvo. Njegov naslednik je Chawesak, Khuenovec od glave do pete. — Nadvojvoda Leopold Salvator se bo baje zopet vrnil v Zagreb na mesto umrlega grofa Orsinija, kot zapovednik 13. armadnega zbora.

— Umrli je gosp. Andreju Gabriškemu v Gorici 3 in pol letna hčerka Danica. — V Gorici je umrl g. Edward Rosanz, rač. revident pri ondotnem gozdarskem ravnateljstvu.

— Promoviran je bil na graškem vseučilišču za doktorja prava gosp. Fran Vodopivec, c. kr. konceptni praktikant pri okr. glavarstvu v Velikovcu.

— Zopet strela udarila. Dne 22. t. m. je udarila strela v kozočo posestnika Andreja Lapajnetu v Iderškem pri Ledinah nad Idrijo. Začelo je takoj goriti. Ker pa je bilo takoj na licu mesta dovolj ljudi, se je posrečilo ogenj omejiti. Ledinsko prestovoljno gasilno društvo je bilo takoj zbrano za odhod, nekateri posamezniki pa so že hiteli proti požaru, a so videli, da se ogenj omejuje, ter so sporočili, da je že vgašen. — Isti posestnik je bil pogorel leta 1901. — Pred 18timi leti mu je pa na paši ubila strela 3 gevede.

— Ubiti je hotel v Buzetu Alojzij Depanger svojega kuma Rigo in sicer zavoljo neke malenkosti. Depanger je streljal v Rigo-a dvakrat in ker je mislil, da ga je res ustrelil, izpalil si je tudi sebi eno kroglo v glavo. Prepeljali so ga v tržaško bolnico, da mu izvadijo kroglo.

— Stavka tesarjev v Zagrebu je končana.

— Na slavnost odkritja Prešernovega spomenika so povabljeni zastopstva vseh glavnih slovanskih mest: Zagreba, Belgrada, Sofije, Cetinja, Prage, Krakova, Lvova, Moskve, Peterburga itd.

— Odlikovanje. Cesar je podelil bivšemu poštnemu ravnatelju v Ljubljani g. Mat. Šorliju viteški križec Franc Jožefovega reda, okrajnemu komisarju v Radovljici g. Francu Schitniku zlati zaslužni križec s krono.

— Ščrebnje padel in se ubil je 18letni hlapec Pavel Mlinar iz Goropeke, občina Žiri.

— Otvoritev železnice Celovec-Jesenice bo, kakor javlja „Eisenbahnblatt“, šele sredi leta 1906, ni pa izključeno, da bo otvorena šele jeseni prihodnjega leta.

— Odlikovanje. Naučni minister je umirovljenemu nadučitelju na Opčinah g. Antonu Valentincu podelil naslov ravnatelja.

— Nov shod Italijanov za vseučilišče v Trstu. Italijani namravajo sklicati nov shod italijanskih županov in društev, na katerem bodo zahtevali, da se italijansko vseučilišče ustanovi v Trstu.

— Nova vrsta poštnih uradnikov. S 1. oktobrom t. l. uvede poštna uprava posebno kategorijo revizijskih in nadzorevalnih organov, ki bodo imeli v rokah inspekcijo pošt na železnicah.

Ljubljanske novice.

lj Poroka. Jutri ob 11. uri dopoldne se poročita gđ. Terezija Peterčeva iz znane veleugledne rodbine, z gospodom dr. Ivanom Trtnikom, c. kr. gimnazijskim profesorjem v Ljubljani. Tem povodom napravi vojaško veteransko društvo za ljubljansko okolico gospodični nevesti, kumici svoje zastave, z ljubljansko društveno godbo danes zvečer ob 8. uri podoknico. Naše najskrenejše čestitke!

lj Občni zbor „Trgovskega podpornega društva“ se je vršil včeraj dopoldne ob 10. uri v magistratni dvorani. G. Mejač, namestnik zadržanega načelnika Trga, otvoril občni zbor, pozdravi vse člane ter naznani, da je v preteklem letu umrl M. Treven, ki je zapustil vse svoje premoženje društvu. V znak sežalja vstanejo navzoči s sedežev. Blagajnik gosp. Lilleg poroča, da je bilo preteklo leto v blagajni 7754 K primanjkljaja in da je Trevena zapuščina pokrila primanjkljaj. Naznani, da se bo letos izplačalo okrog 500 K podpor. Ko so podali poročilo še pregledovalci računov, je dobil odbor glede računov absolutorij. Ravnateljstvo predlaga, da se izpremene §§ 7. in 38. društvenih pravil, da bi se zvišala članarina. G. Kovač ugovarja, da bi se zvišala članarina za ljubljanske člane, temveč naj se zviša članarina le za izven ljubljanske. G. Hek ugovarja predlogu g. Kovača in predlaga sam, naj šefi podpornemu društvu prispevajo polovico. G. Lilleg pravi, da se članarina le za zunanje člane ne sme zvišati, ker grede trg. pomočniki vedno iz kraja v kraj. Glede pritegnjenju šefov za prispevanje k društvu pravi, da to ni mogoče, ker morajo šefi svoje uslužbence vzdrževati itak že šest tednov za slučaj bolezni. G. policijski komisar Sešek pojasni, da morajo gospodarji itak plačevati v bolniško blagajno za uslužbenca eno tretjino prispevkov, uslužbenec pa dve tretjini. Glede zvišanja članarine zunanjim članom, pravi, da to ni dopustno, ker imajo vsi člani enake dolžnosti. Ako pa se ljubljanski uslužbenec hočejo iznebiti izvenljubljanskih, to lahko store, le pravila je treba izpremeniti. Priporoča pa, da naj odbor prouči vso zadevo in pride z zadevo pred prihodnji občni zbor. G. Markovič predlaga, naj se članarina takoj zviša. Gospod Drčar predlaga, da se do novega leta 1906 skliče izvanredni občni zbor, ki se bo pečal s to zadevo. Sprejeto. Nato sledi volitev funkcionarjev. Za ravnatelja je bil izvoljen Ivan Knez.

lj Hudi ponočnjaki. Za „dobe večer“ jih je dobil včeraj ponoči pri sv. Jakoba mostu livar Rudolf Kečar. Ko je Kečar prišel iz Križevniških ulic do mestu, je pozdravil tam stoječa gospoda z „dober večer“. Za odzdrav je pa čutil po glavi njih palice. Kečar je lahko poškodovan. — Tudi delavec Matija Gorenc je bil ponoči na stranski poti brez vsakega vzroka napaden in tepen. — Ravnotako je bil tudi napaden na Cesti na Loko krojač Franc Šinkovic in bil na glavi poškodovan.

lj Posledica alkohola. Delavec pri električni železnici, Ivan Petrič, je dobil v soboto dopoldne svojo tedensko plačo, nakar je popil precej žganja. Ker je hotel pijanost prespati, se je vlegel v cestni jarek ob Dolenjski cesti. Ko se je prebudil, je opazil, da nima denarnice, v kateri je imel 9 K 40 h denarja. Med spanjem mu jo je nekdo ukradel.

lj Koncert ljubljanske društvene godbe se vrši jutri, v torek, v hotelu „Ilirija“. Začetek ob osmi uri zvečer. Vstop prost.

lj Na poti v Ameriko zblaznela. Iz Antwerpna so pripeljali nazaj neko Jero Veharjevo iz Prapreč v litijskem okraju, ker se ji je na poti v Ameriko omračil duh.

lj Tepež. Sinoči je sedelo v neki gostilni na Bregu več brivskih pomočnikov, med katerimi je bil tudi neki sanitetni vojak in nek prostak 27. pešpolka, in pridno popivali. Pri drugi mizi je sedel neki brivski mojster z drugimi gosti. V gostilno je prišel tudi neki majhen brivec, ki se je takoj znesel nad mojstrom. Ker mojster ni hotel poslušati neslanih besed malega brivca, se je preselil v drugo sobo. mali brivec je pa z vojaki na to odšel. Kmalu se je pa prilemostil nazaj in začel po gostilni razgrajati in je končno brivskemu mojstru izlil na glavo steklenico piva. Gosti so se malega brivca naveličali in ga postavili pod kop. Kmalu na to je prišel v gostilno sanitetni vojak, ki je hotel izvedeti kdo je brivčeva ven vrgel. Ker ni dobil odgovora je začel pretepavati nekega gosta, potegnil je tudi meč in udaril z njim nekega kleparja po roki tako močno, da mu je takoj otekla. Kleparjev brat je priskočil z drugimi gosti na pomoč, nakar so vojaku meč odvzeli. Pri tem je vojak nekega gosta vgriznil za mazinca in mu ga hudo poškodoval. Vrišč in razbijanje je bilo tako, da je privabilo v obližje policijskega stražnika, ki je napravil mir.

lj Ljudstvo na potovanju. V soboto ob pol petih peljalo se je s posebnim vlakom mimo Ljubljane poldrugi tisoč ljudi, ki so se sešli na postajah Sevnica, Rajhenburg, Videm, Krško, Zidan most. Včeraj so bili na Brezjah, potem so pa šli ogledat si Bled in novo cerkev v Gradu. Danes dopoldne ob 10. uri so si prišli ogledat belo Ljubljano. Krški liberalci baje pravijo, da bodo ljudje kleli ker se vlačijo okolu, samo da denar zapravljajo, a marsikdo teh ljudij (romarjev) nikdar v življenju ni videl slovenske prestolnice, ne „bi-

sera kranjske dežele“ in ga mogoče več ne bo. Lenobe pasti po letoviščih in kopališčih, to je prav, kmet pa bi si ne smel širiti obzorja. Opomniti moram o še, da so mnogi udeleženci prišli s svojimi „cekarji“. Morda se bo kaka ljubljanska baraba radi tega kaj muzala, a če bi vedela, kaj je v teh „cekarjih“, bi si obliznila vseh deset prstov.

Umrli so v Ljubljani: Bivši trgovec v Zagorju g. Friderik Dettela, star 88 let. Alojzija Kump, narednika hči 2 in pol meseca. Ivan Drešar, mestnega redarja sin, 4 mesece. — V bonišnici: Anton Kožar, delavec, 60 let.

lj Poneverjenje. Natakariča Frančiška Hauptmanova v Cerkvenih ulicah šte. 21 je dala dne 23. t. m. pečarskemu pomočniku Vinku Zimi svojo uro z verižico, da bi jo nesel popraviti. Pri tej priliki je popil tudi na „pu“ 5 vrčkov pive in si izposodil njen prstan. Ko je bila ura popravljena, jo je Zima prodajal raznim ljudem. Policija je dala Zimo pod ključ.

lj Samoumorilec Franc Vidmar je že v soboto ob dveh dopoldne v deželni bolnišnici umrl.

lj Osebna vest. Tukajšnji zdravnik g. dr. Krajec pojde za zdravnika v Brda na Goriškem.

lj Na oklicih so gospod dr. Ivan Plečnik, c. kr. sednijski zdravnik z gđ. Hildegardo Raddo, zasebnice; g. Karol Urbančič, c. kr. poštni asistent z gđ. učiteljico Karolino Lešnjak; g. Janko Železnikar, trgovski pomočnik z gđ. Josipino Rožun, šivilje; g. Vincencij Vivod, trgovski sotrudnik s trgovko gđ. Alojzijo Mosetich.

Razne stvari.

Najnovejše.

Sv. oče je baje bolehen. Liberalni listi poročajo, da mu zdravniki svetujejo, naj premeni zrak.

Vojaško vajo, 2000 metrov visoko, so imeli avstrijski gorski topničarji na takozvani „Schneealpe“. Topove in strelišivo so spravili v isto višino. Vaje se je udeležilo 1200 mož. Nega moža je strela ubila.

Na smrt obsojen vojak. V Aradu na Ogrskem je vojaško sodišče obsodilo na smrt vojaka Petkota, ker je svojemu korporalu, ki ga je mučil priložil zaušnico in je šel s sekuro proti njemu.

Boj za vodo. Vročina na Spanskem je vedno neznosnejša. V Sevili so se kmetje s kosami stegli za nekaj vode. Pet kmetov je smrtno nevarno ranjenih.

Pometachi ulic stavkajo v Budimpešti. Zahtevajo večjo plačo.

Telefonska in brzojavna poročila.

Železniki, 24. julija. Kljub veliki oddaljenosti Železnikov od železniške proge se je slavnost 20letnice „Bralnega društva“ izvršila ob veliki udeležbi društev in deputacij. V sprevedu je vihralo sedem društvenih zastav. Vse navdušeno za nadaljno izobraževalno delo.

Prevalje, 24. julija. Desetletnica „Katoliškega delavskega društva“ je bila prekrasna. Cela vrsta govornikov je navduševala navzoče. Slavnostni govor je imel g. Gostinčar iz Ljubljane.

Trst, 24. julija. „Piccolo“ poroča iz Rima, da bo v kratkem odpotoval več kardinalov v diplomatske svrhe v inozemstvo. Med drugimi odide eno poslanstvo tudi v Istro in Dalmacijo.

Trst, 24. julija. Društvo „Patria“ je pozvalo načelnika laškega državnoborskega kluba, Malfattija, naj klub prične odločno opozicijo proti vladi in naj vse stori, da bo laško vseučilišče ustanovljeno v Trstu.

Praga, 24. julija. V včerajšnji konferenci češke socialne demokracije je bilo zastopanih 511 nemških in čeških delegatov. Vladi je shod napovedal boj proti nameravani volivni reformi za češki deželni zbor, ker reforma ne obsega splošne in enake veljavne pravice.

Belgrad, 24. julija. Prestolonaslednik Jurij je včeraj odpotoval na Dunaj.

Belgrad, 24. julija. Včerajšnje volitve za skupščino so bile mirne. Samo v Kragujevcu so socialisti hoteli vdreti v volivni lokal. Rezultat bo danes naznanjen. V Belgradu so izvoljeni 3 samostalni radikalci in 1 socialist.

Belgrad, 24. julija. Dosedaj nam izid volitev izkazuje velikansko zmago vlade. — Med propadlim je tudi vedja zmernih Pasič.

Peterburg, 24. julija. (Uradno.) Car je odpotoval z velikim

knezom Mihajlom Aleksandrovičem na Finsko, da se ondi v finskih vodah najahti „Pelarna zvezda“ sestane z nemškimi cesarjem.

Carigrad, 24. julija. O atentatu na sultana se še poroča: Ko je sultan zapuščal mošejo, se je pripeljal eleganten voz, v katerem sta sedela dva elegantna gospoda, ki sta zadnji čas kot Angleža nastopala v Carigradu. Dinamitna masa je bila skrita v tem vozu ter je eksplodirala. Oba napadalca sta bila z vozom strgana na drobne kosce.

Stetin, 24. julija. Na posestvu Zarnkov je včeraj zabodel neki blazni Svicar posestnika Harlossa, njegovo ženo in dva otroka.

Vodovodni monterji ter kleparski učenci

se sprejmó takoj

pri tvrdki 1471 3-2

L. M. ECKER, Ljubljana, Dunaj. cesta.

Veliko zalogo absolutno zajamčenega pristnega vina

priporočano opetovano od knezoškof. ordinarijata ljubljanskega p. n. vlč. gg. župnikom za mašna vina, ima

Kmetijsko društvo v Vipavi.

Izborna kvaliteta; belo po 40, do 50 kron, sortirano najfinejše do 60 kron, rdeče po 35 kron postavljeno v Postojno ali Ajdovščino. Izpod 56 litrov se ne oddaja; na debelo po dogovoru ceneje. Prevara izključena, ker je klet pod nadzorstvom dekana vipavskega. 1731 41

V zalogi je tudi **tropinsko žganje**. Za zadrage in večje množine **izjemne cene**,

Za obilne naročbe se priporoča
Kmetijsko društvo v Vipavi.

Okolu 500 hl. vina

dobrega, domačega iz lastnih vinogradov ima **naprodaj** po ceni 16—18 kr. liter **VINKO VANIČ, Krapina.** 1435 14-4

Vzorci pošljem na zahtevanje.

POSUŠENE JEDILNE GOBE

(prima kakovost)

kupi v vsaki množini v vrečah 20—25 kg.

A. Šmyra, 1460 20-3

Dunaj XVII./1. Elterleinplatz 7.

Sode

od vina in spirita, vsake velikosti kot nove **proda po ceni** trgovina s sodi

Fil. Grünhut, Praga-Karlin.

Muhe so zopet sitne!

Njih pik je često smrtonosen!

Varujte sebe in živino!

Edina zdatna obramba je ameriški

„Tanglefoot“ in „Diamond“.

List velja povsod 10 vinarjev.

Glavno zalogo za Kranjsko ima

1395 8 **Edmund Kavčič** v Ljubljani.

Stanovanja

na Miklošičevi cesti št. 36

za **november termin** in sicer: eno obstoječe iz treh sob in pritlikin ter porabo vrta v II. nadstropju, in eno obstoječe iz dveh sob ter pritlikin v pritličju, pravno tudi za pisarno.

Pojasnila daje **Avg. Jenko,** pek Marija Terezije cesta 7.

Veliko presenečenje!

Nikdar v življenju več take prilike!

500 komadov

1449 3-3 Za gl. 195.

1 prekrasno pozlačena precijska ura z verižico, natančno idoča, za kar se 3 leta jamči, 1 moderna svilena kravata za gospode, 3 komadi ff. žepnih robcev, 1 eleg. prstan za gospode s ponarejenim žlahtnim kamnom, 1 dulec (ustnik) za smotke iz jantarja, 1 elegantna damska broža, novost, 1 prekrasno žepno toaletno zrcalce, 1 usnat mošajček za denar, 1 žepni nožek s pripravo, 1 par manšetnih gumbov, 3 naprsni gumbi, vsi iz 3 % duble zlata s patentiranim zaklepom, 1 par boutonov iz simli briljantov, zelo podobni, 3 šaljivi predmeti, ki vzbujajo pri mladih in starih veliko veselost, 20 predmetov, potrebnih za dopisovanje, in še čez 400 raznih predmetov, ki so v domačiji neobhodno potrebni. Vse skupaj z uro vred, ki je sama tega denarja, vredna velja samo gl. 195. Razpošilja proti poštnemu povzetju ali če se denar naprej pošlje.

Dunajska centr. razpošiljalna tvrdka

P. Lust, Krakov št. 565.

NB Za neugajajoče se vrne denar.

Mizarski pomočniki.

4—5 izurjenih mizarskih pomočnikov za stavbeno mizarstvo in fino pohištvo **sprejme takoj** v trajno delo

1478 2-1 **Ivan Rafreider** stavbeni in pohištveni mizar Briksen, Stadlgasse (Tirolsko).

1463 3-2 Proda se iz proste roke

pritična hiša

obstoječa iz štirih stanovanj in prijetnim vrtom v Sp. Šiški blizu kolodvora.

Več se izve v upravništvu „Slovenca“.

Gospodična

s prav lepo pisavo 1472 3-2

se sprejme

v odvetniško pisarno.

Ponudbe na upravništvu „Slovenca“.

Mojstrana.

Širom znana gostilna, posebno p. n. hribolazcem

„pri Šmercu“

priporoča vsem p. n. hribolazcem, letovišnikom in izletnikom k slapu Peričnik, v Vrata k Aljaževemu domu, na Triglav itd.

Cena, dobra in zračna stanovanja. Za letovišnike 12 novo napravljenih sob s popolno hišno opremo na razpolago. Razgled na Karavanke in Julijske planine. Toči izvrstna domača vina, Koslerjevo in Gössovo pivo.

Vsak čas gorka in mrzla jedila.

1477 3-1 **Franc Skumavc**

vulgo Šmerc

posestnik, gostilničar in gorski vodnik.

Kuharica

izvežbana v tej stroki išče **službe** najraje v kakem župnišču.

1475 3-1

Naslov: **Marija Junko,** Črnomelj št. 123.

Več

kleparskih pomočnikov

samostojnih delavcev

se **takoj sprejme** pri tvrdki

L. M. Ecker. 1480 3-1

Razpisuje se služba

organista in cerkvenika

v Kresnicah ob južni železnici.

1469 2-2

Peter Lukas Šelenburgove

ulice štev. 6.

docela jamči za jako pristoječo

obutev.

Elegantna fasona, zmerne cene.

1432 3-2 Kot bivši topničarski polkovni črevljar

specijalist za brezhibne jahalne črevlje.

„Pri Bučarju“

Preselitev trgovine.

Slavnemu p. n. občinstvu vljudno naznanjam, da sem se preselil s svojo, od meseca maja provizorično v Wolfovih ulicah št. 8 nastanjeno trgovino v **ново urejeno prodajalno** na

Mestnem trgu št. 20

ter jo bom odprl v ponedeljek, 24. julija ondi otvoril.

Zahvaljujoč se najtoplejše cenjenim p. n. odjemalcem za doslej mi obilno izkazano zaupanje, prosim, da se mi isto i nadalje izvoli ohraniti, ker si bom gotovo prizadeval, da isto vsestranski opravičim.

Velespoštovanjem

Ivan E. Wutscherjev naslednik
Viktor Schiffer.

1464 3-2

1476 1-1 **Primarij**
dr. V. Gregorič
ne ordinira
od 24. julija do 15. avg.

Zahvala.

Za polnoštevilne dokaze prisrčnega sočutja povodom boleznin smrti našega predragega soproga, ozroma očeta, brata, svaka in strica, gospoda

Benedikta Zencovich

pomorskega kapitana v pok. itd.

izrekamo sorodnikom, prijateljem in znancem našo najiskrejšo zahvalo. Zlasti se zahvaljujemo prečastiti duhovščini in slavnemu učitelstvu.

Največjo in najiskrejšo zahvalo smo dolžni izraziti blagorodnemu gospodu nadučitelju Slancu in blg. obitelji Salamun za preveliko požrtvovalnost in tolažbo v teh bridkih urah iskreno se tudi zahvaljujemo za mnogobrojne krasne vence in končno vsem, ki so dragemu pokojniku izkazali zadnjo čast. 1473

Sv. Bolfank pri Središču, 22./7. 1905.

Žalujoča rodbina Zencovich.

Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naša ljubljena mati, oziroma stara mati in tašča, gospa

Ana Lubey

roj. Kotzbeck

c. kr. nadkomisarjeva vdova

dne 23. julija 1905, ob 11^{3/4} uri dopoldne po kratki mučni bolezni, prejemši svetotajstva za umirajočo, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage ranjke bo v torek, dne 25. julija 1905 ob 1/2 6. uri popoldne.

Prosi se tihega sožalja. 1482

V Kranju, dne 24. julija 1905.

Ana Josin, roj. Lubey. — Josipina Geilhofer, roj. Lubey, hčeri. — Emanuel Josin, c. kr. blagajnik. — Rajmund Geilhofer, c. kr. inženir, zeta. — Mano, Anita, Magda, Ilze, vnuki in vnukinje.

Bridnega in poštenega

dečka ki je nadarjen in ima veselje do glasbe

sprejme v brezplačno podučevanje

1481 1-1 **Alojzij Mihelčič,**
organist v Metliki.

Nakup in prodaja vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za izgube pri zhebanjih pri izžebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako zhebanje. Kulantna zvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba
„MERCUR“
l. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l., Strebelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kurznih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni nasveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnih. 18 150-78